

TEMAT LEKCJI: Krzysztof Kolumb. Odkrywca czy najeźdźca?

AUTOR/KA: Wioleta Hutniczak

CELE: Osoba uczestnicząca wie, umie, rozumie:

- termin „odmiennej perspektywy”,
- że, istnieją różne perspektywy odbioru postaci Krzysztofa Kolumba i nie dla wszystkich jest on bohaterem,
- że, epoka wielkich odkryć geograficznych jest nierozzerwalnie połączona z podbojem rdzennych Amerykanów,
- Że, bohaterowie i tradycje mogą ulegać zmianie.

HASŁA TEMATYCZNE: Krzysztof Kolumb, kolonializm, różne perspektywy,

POZIOM EDUKACYJNY (WIEK UCZNIÓW I UCZENNIC/ KLASA): IV – V klasa szkół podstawowych. Rekomendujemy przeprowadzenie warsztatu po odbyciu się lekcji na temat wielkich odkryć geograficznych

ODWOŁANIA DO PODSTAWY PROGRAMOWEJ:

Historia i Społeczeństwo

Cele kształcenia -Wymagania ogólne

I. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń odpowiada na proste pytania postawione do tekstu źródłowego, planu, mapy, ilustracji; pozyskuje informacje z różnych źródeł oraz selekcjonuje je i porządkuje; stawia pytania dotyczące przyczyn i skutków analizowanych wydarzeń historycznych i współczesnych. III. Tworzenie narracji historycznej. Uczeń tworzy krótką wypowiedź o postaci i wydarzeniu historycznym, posługując się poznanymi pojęciami; przedstawia własne stanowisko i próbuje je uzasadnić. IV. Zainteresowanie problematyką społeczną. Uczeń ma nawyk dociekania w kontekście społecznym – zadaje pytania „dlaczego jest tak, jak jest?” i „czy mogłoby być inaczej?” oraz próbuje odpowiedzieć na te pytania. V. Współdziałanie w sprawach publicznych. Uczeń współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

15. Odkrycie Nowego Świata. Uczeń: 1) umieszcza Krzysztofa Kolumba i jego pierwszą odkrywczą wyprawę w czasie i w przestrzeni; 2) opisuje odkrycie Krzysztofa Kolumba, używając pojęć: karawela, Nowy Świat, Indianie, broń palna; 3) wymienia następstwa wypraw odkrywczych dla Europy i dla Ameryki.

PODSTAWOWE INFORMACJE NA TEMAT WARSZTATU MOŻNA ZNALEŹĆ:

CO TRZEBA PRZYGOTOWAĆ PRZED ROZPOCZĘCIEM LEKCJI?

Przewietrz salę, wydrukuj wcześniej lub wyświetl podczas lekcji zdjęcia z załączników (zał. 1, zał. 2.) wydrukuj opisy ról w odpowiedniej ilości (zał. 4), dostęp do internetu i załadowany film „Christopher One Word/Cut: <https://www.youtube.com/watch?v=fYTXRDtYzYc>, zapoznaj się z filmem TEDx. „History vs. Christopher Columbus” : <https://www.youtube.com/watch?v=GD3dgiDreGc>

CZAS: 45 minut

Uwaga! Przed przeprowadzeniem tego warsztatu zapoznaj się animacją http://bit.ly/animacja_jak_mowic oraz z publikacją „Jak mówić o większości świata. Rzetelna edukacja o krajach globalnego Południa” dostępną na stronie: www.pah.org.pl/dokumenty/#materialy-edukacyjne . Jeżeli jest taka możliwość, zawieś w sali polityczną mapę świata.

Scenariusz może być modyfikowany przez osobą prowadzącą. Należy jednak pamiętać, aby postawione cele były zrealizowane a przekazy zgodne z wartościami edukacji globalnej i Kodeksem ds. obrazów i przestań dot. krajów globalnego południa. – więcej informacji w publikacji powyżej.

UŻYTE SKRÓTY:

OP – osoba prowadząca

Materiał edukacyjny Polskiej Akcji Humanitarnej

OU – osoby uczestniczące

Czas	Cel metody	Opis metody	Potrzebne materiały (np. flipchart, link do filmu, załącznik nr...)	Uwagi i warianty ćwiczenia Na co należy zwrócić uwagę?
5 min	Przywitanie i wprowadzenie do tematu lekcji	<p>OP wita się z OU i przedstawia temat dzisiejszych zajęć</p> <p>Pyta UO czy omawiali już wielkie odkrycia geograficzne i pokazuje (wydrukowane lub wyświetlone na rzutniku) zdjęcie (zał. 1) pytając czy wiedzą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kim jest osoba przedstawiona na pomniku? • Kim był Krzysztof Kolumb? <p>Po udzielonych odpowiedziach OP dodaje, że jest to pomnik, który znajduje się w Barcelonie i został wybudowany na cześć Krzysztofa Kolumba który powrócił z zamorskich odkryć do Hiszpanii.</p>	zał. 1) Zdjęcie pomnika Krzysztofa Kolumba w Barcelonie	Pomnik został wybudowany w 1888 roku. Upamiętnia on powrót Krzysztofa Kolumba ze słynnej wyprawy do Indii. To właśnie tutaj, do Barcelony zawinął jego statek i tutaj został przywitany przez Parę Królewską.
10 minut	Królikaczka	Króliczka	Wydrukowany lub wyświetlony obraz królikaczki (zał. 2)	
	Ćwiczenie na celu pokazanie tego, że często patrząc na	OP informuje, że przechodzimy do następnej części lekcji i wyświetla (pokazuje) zdjęcie królikaczki (zał. 2) prosząc OU by zapamiętały pierwszą myśl, która		

	<p>jeden obraz</p>	<p>pojawi się po zobaczeniu obrazka. Następnie OP pyta OU o to jaka była ich pierwsza myśl i prosi by OU, które zobaczyły „królika” przeszły na prawą stronę sali a OU które zobaczyły „kaczkę” na lewą stronę sali (jeżeli znajdują się osoby, które zobaczyły 2 zwierzęta w jednym czasie, niech zajmą środkową część sali)</p> <p>OP zadaje pytani OU pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak myślicie, kto miał rację w tym ćwiczeniu? • Dlaczego to trudne, żeby powiedzieć kto ma rację? • Czy OU wiedzą, czym jest „odmienna perspektywa”? <p>OP inicjuje krótką rozmowę o tym, że jest to przykład tego, że czasem w jednej rzeczy osoby widzą co innego. Jest to właśnie przykład odmiennej perspektywy, co znaczy, że w tym ćwiczeniu każdy miał rację, bo w zależności od tego gdzie się znajdował zobaczył prawdziwy element obrazka, który się na nim znajdował.</p> <p>Podobnie odmienną perspektywę patrzenia na postać Krzysztofa Kolumba mają np. rdzenni Amerykanie (Indianie), dla których Krzysztof Kolumb niczego nowego nie odkrył a jedynie przyплыł do brzegów Ameryki, która już dawno była odkryta przez nich.</p>		
--	--------------------	---	--	--

<p>10 minut</p>	<p>Film „Christopher Columbus” / Native American / One Word/ Cut</p> <p>Cel: Zaprezentowanie OU innej perspektywy na postać Krzysztofa Kolumba</p>	<p>OP puszcza OU film „Christopher Columbus Native Americans One Word Cut” *</p> <p>I zadaje OP pytania inicjując dyskusję.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kto odpowiada na pytanie „z czym kojarzy Ci się hasło „Krzysztof Kolumb” • Kim są „rdzenni Amerykanie” lub „Indianie” • Dlaczego jedna z osób udzielających wywiadów nazywa Krzysztofa Kolumba „Najeźdźcą”? • Co znaczy, że Krzysztof Kolumb zgubił się i dlatego, nazwał rdzennych Amerykanów – Indianami? ** • Kim dla rdzennych Amerykanów jest Krzysztof Kolumb? 	<p>„Christopher Columbus Native Americans One Word Cut” *</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=fYTXRDtYzYc</p>	<p>W ustawieniach, wejdź w napisy i wybierz opcję „przetłumacz automatycznie” lub skorzystaj z gotowego tłumaczenia PAH i przeczytaj tłumaczenie OU podczas projekcji filmu</p> <p>** Uważaj</p> <p>W filmie (od 1 min. 9 sek. do 1 min.19 sek. występują przekleństwa – możesz w tym czasie przewinąć film).</p> <p>**Krzysztof Kolumb wypłynął w poszukiwaniu Indii. Kiedy doплыł do brzegów Ameryki, był pewny, że trafił do Indii i dlatego, nazwał</p>

				rdzennych Amerykanów - Indianami.
20 minut	<p>Krzysztof Kolumb w Sądzie</p> <p>Cel:</p>	<p>Krzysztof Kolumb w Sądzie</p> <p>OP mówi OU, żeby wyobrazili sobie, że przeniesiemy się teraz do sądu w Barcelonie, gdzie mieszkańcy i mieszkanki zgłosili sprawę pomnika Krzysztofa Kolumba do sądu i część z nich chce, żeby usunięto pomnik Krzysztofa Kolumba a część się na to nie zgadza.</p> <p>OP losuje/lub wybiera spośród OU 3 adwokatów, 3 prokuratorów oraz ławę przysięgłych.</p> <p>Rozdaje zał. 4 z opisem postaci i prosi by OU przygotowali się do odgrywania ról.</p> <p>OP wraz z OU ustawia salę tak, by przypominała wysoki sąd i prosi jednego z OU by wypowiedział głośno słowa - „Proszę wstać - wysoki Sąd idzie” oraz zaprasza adwokatów i prokuratorów do wypowiedzenia swoich argumentów (najlepiej po 1 argumencie na zmianę).</p> <p>Po wypowiedzeniu wszystkich argumentów OP prosi</p>	<p>Krzysztof Kolumb w Sądzie</p> <p>Zał) 4 wydrukowany w odpowiedniej ilości</p>	<p>Zapoznaj się z filmem TEDx. History vs. Christopher Columbus</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=GD3dgiDreGc</p> <p>*Tekst powstał na bazie filmu Alexa Gendlera TEDx</p>

		<p>ławę przysięgłych by wydała swój werdykt poprzez głosowanie.</p> <p>OP przedstawia werdykt ławy przysięgłych i wygłasza mowę końcową. Możesz skorzystać z poniższej:</p> <p>Ludzie potrzebują bohaterów/rek i mitów, które tworzą ich tradycje. Niektóre tradycje i sposób ich świętowania zmieniają się, podobnie jak niektórzy bohaterowi/ki . To, kogo uważamy za bohatera dużo mówi o naszych wartościach. Czasami ten, kto w jednym 100-leciu jest bohaterem w innym jest już czarnym charakterem. Co raz więcej wiemy o historii a wartości się zmieniają, dlatego wciąż na nowo powinniśmy decydować o tym jakie są nasze wartości i kogo uważamy za bohatera. O to właśnie chodzi w sądzie historii*</p>		
5 minut	<p>Podsumowanie</p> <p>Cel: Podsumowanie zajęć</p>	<p>Podsumowanie</p> <p>OP prosi każdą/każdego OU żeby napisali na karteczce czego nowego się nauczyli i co chcieliby zapamiętać po dzisiejszej lekcji.</p>		

Pomóż nam tworzyć jeszcze lepsze materiały i wypełnij ankietę: http://bit.ly/ocen_materialy_PAH

ZAŁĄCZNIKI:

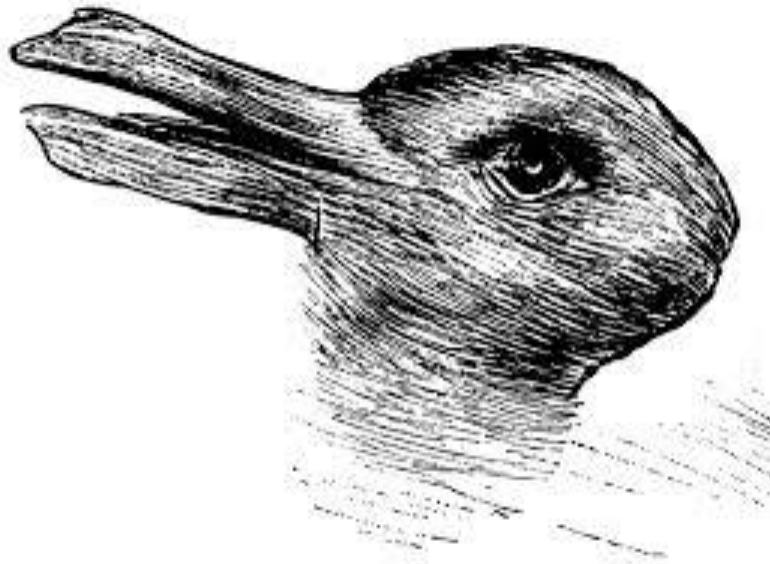
Materiał edukacyjny Polskiej Akcji Humanitarnej

Załącznik 1)

Załącznik 2)

Materiał edukacyjny Polskiej Akcji Humanitarnej

Załącznik 3)

Tłumaczenie filmu:

0:01

Krzysztof Kolumb.

0:02

Oh...

0:06

Zło.

0:08

Samo zło.

0:10

Poprosiliśmy Rdzennych Amerykanów o powiedzenie przed kamerą swoich skojarzeń z podanymi hasłami.

0:14

To są ich odpowiedzi na hasło „Krzysztof Kolumb”.

0:18

Najeźdźca.

0:20

Zgubił się przybywając tutaj, i to on nazwał nas Indianami, bo myślał, że był w Indiach.

0:27

Więc nie jest dobrą postacią dla rdzennej społeczności.

0:31

Zmieszanie.

0:33

Nie wydaje mi się, że powinniśmy mieć święta z tego powodu.

0:36

Cierpienie.

0:38

Stwierdzenie, że Ameryka Północna jest tylko ziemią, której można zażądać i którą można wziąć.

0:47

To był początek wielu cierpień.

0:49

Krzysztof Kolumb.

0:52

Mmm

0:55

Ah... Myślę, że ignorancja.

0:59

O boże. Morderca, gwałcieł

1:01

Ludobójstwo.

1:02

Popęłnione okrucieństwa, tak groteskowe

1:06

I bliźny są wyczuwalne do dziś.

1:09

Zło.

1:11

Zło.

1:12

A, walić go.

1:13

Tak, walić go Kolumba.

1:15

Walić Krzysztofa Kolumba.

1:18

Walić go.

1:19

Jest pierwszym terrorystą w Ameryce. To na pewno.

1:20

Zgodnie z prawem rządowym Stanów Zjednoczonych,

1:25

Jeśli wspierasz kogoś, kto kradnie,

1:28

jesteś dokładnie tak samo winny.

1:30

Wszyscy wiedzą, że Stany Zjednoczone są ukradzione.

1:33

Tak więc, wszyscy, którzy byli tu pierwotnie,

1:37

którzy wiedzą o ludobójstwie, gwałcie, morderstwie, grabieży, umieszczaniu w rezerwach na skałach, na których nie mogli przeżyć,

1:47

będą musieli zmierzyć się z osądem.

1:49

Morderca, gwałciciel.

1:52

To było dla mnie zawsze dziwne, że jest dzień wolny ku pamięci kogoś takiego.

1:58

Jakoś nie mamy dnia Hitlera, a wiesz, to jest to samo.

2:06

Jest tylu innych ludzi, którzy są Włochami, i których włoscy Amerykanie mogą stawiać sobie za wzór bohatera poza Kolumbem.

2:14

Błąd.

2:16

Fałsz.

2:18

Fałsz.

2:19

Czego uczyli Cię w szkole o Kolumbie?

2:20

Uczą nas, że Krzysztof Kolumb odkrył Amerykę.

2:25

Czego powinni nauczać?

2:28

Że Krzysztof Kolumb nie odkrył niczego,

2:30

a zamiast tego się zgubił.

2:34

Krzysztof Kolumb

Załącznik 4) Wysoki sąd

1. Zadanie dla Adwokatów

Mieszkańcy i mieszkanki Barcelony opłacili waszą pracę licząc, że wygracie sprawę pomnika Krzysztofa Kolumba, dzięki czemu pomnik będzie mógł zostać w głównej części miasta. Uważacie, że dla Europy i Ameryki Krzysztof Kolumb jest niezwykle ważną postacią i nie można usuwać jego pomnika z Barcelony. Macie 5 minut, żeby wymyślić min. 5 argumentów za tym, by pozostawić pomnik na ulicy oraz przedstawić je Wysokiemu Sądowi. Podczas sprawy sądowej zwracaj się do nauczyciela/li „Wysoki Sądzie”.

2. Zadanie dla Prokuratorów

Mieszkańcy i mieszkanki Barcelony zgłosili się do Was, by pozwać miasto Barcelona do sądu, ponieważ mimo licznych próśb nie zdecydowało się usunąć pomnika Krzysztofa Kolumba z ulicy w Barcelonie. Uważacie, że skandalem jest upamiętnianie osoby, która skrzywdziła tak wielu Indian i nie chcecie by pomnik stał w mieście. Macie 5 minut, żeby wymyślić 5 argumentów, za jego usunięciem. Przedstawicie je w sądzie. Podczas sprawy sądowej zwracaj się do nauczyciela/li „Wysoki Sądzie”

3. Zadanie dla ławy przysięgłych

Przysłuchajcie się rozprawie sądowej dot. pomnika Krzysztofa Kolumba. Każdy i każda z Was indywidualnie oceni, czy pomnik powinien zostać usunięty.

Pomóż nam tworzyć jeszcze lepsze materiały i wypełnij ankietę: http://bit.ly/ocen_materialy_PAH